

REFLEKTIONER KRING BERÄTTELSEN OM PROFETEN YUSUF I KORANEN

Reflektioner kring berättelsen om Yusuf i Koranen

Inledning

Berättelsen om profeten Yusuf (över honom vare frid) är en av de mest gripande och fullständiga berättelserna i Koranen. Den framträder som en sammanhängande skildring från början till slut, där läsaren leds genom prövningar, svek, tålamod och slutlig seger. Till skillnad från andra profetberättelser, som återges i olika suror och ofta i fragment, möter vi här en helhet som bär på särskilda visdomar och pedagogiska dimensioner.

Denna unika struktur gör berättelsen till en källa för djup reflektion. Den är inte endast en historisk återgivning, utan en levande vägledning som visar hur tro, tålamod och tillit till Gud kan bära människan genom livets svåraste prövningar. Samtidigt väcker den frågor om varför just denna berättelse återges på ett enda ställe, och vad det avslöjar om dess syfte och budskap.

Det är utifrån denna utgångspunkt som följande reflektioner tar form.

REFLEKTIONER KRING BERÄTTELSEN OM PROFETEN YUSUF I KORANEN

Den som följer berättelsen om Yusuf (över honom vare frid) såsom den nämns i Koranen, finner att den kräver flera reflektioner:

Första reflektionen

Berättelsen om Yusuf kom i ett enda sammanhang i Koranen. Detta fenomen finns inte i någon annan profets berättelse, där de nämns i flera suror eller på olika ställen i samma sura, och vissa berättelser förekommer på över hundra ställen i Koranen. Vad är visdomen i att berättelsen om Yusuf inte upprepas?

Lärda har svarat på denna fråga med flera svar. Det starkaste svaret är: Profeternas berättelser upprepas eftersom syftet är att visa förintelsen av dem som förnekade sina sändebud och skadade dem. De situationer som Profeten (må Allahs frid och välsignelser vara över honom) levde i krävde denna upprepning, eftersom förnekelsen av de otroende upprepades. Varje gång de förnekade, uppenbarades en berättelse som varnade för straffet, såsom det drabbade de tidigare förnekande. Gud sade: {Säg till de som förnekar: Om de upphör, förlåts det som varit. Men om de återvänder, så har de föregångnas sed redan gått} (al-Anfal:38).

Och Han sade: {Har de inte sett hur många generationer Vi förintade före dem, som Vi gav makt på jorden på ett sätt som Vi inte gett er, och Vi sände himlen över dem med rikligt regn, och Vi lät floderna rinna under dem, men Vi förintade dem för deras synder och lät en annan generation komma efter dem} (al-An'am:6).

Berättelsen om Yusuf hade inte detta syfte.

Andra reflektionen

Gud nämner i början av suran Yusuf: {Vi berättar för dig den bästa av berättelser} (Yusuf:3). Några uttolkare menade att denna "förträfflighet" inte är bokstavig, som om det inte fanns någon verklig jämförelse mellan Koranens berättelser. Men det korrekta är att förträffligheten är bokstavig, och att jämförelsen inte är mellan Koranens berättelser, eftersom alla är på samma nivå av fullkomlighet och skönhet, utan jämförelsen är mellan Koranens berättelser och människors berättelser. Ibn Ashur sade: "Koranens berättelser är bättre än andra berättelser genom sin välsignade stil, sitt mirakulösa språk och de lärdomar och visdomar de innehåller. Varje berättelse i Koranen är den bästa i sitt område, och varje berättelse i Koranen är bättre än allt som berättas utanför Koranen. Det är inte meningen att Yusuf är den bästa av Koranens berättelser, som om den vore bättre än de andra."

Tredje reflektionen

Guds ord: {Hon ville honom, och han ville henne} (Yusuf:24). Uttolkarna har olika meningar om innebörden av "viljan" som Yusuf hade: Var det en beslutsam vilja? En önskan? Var det en vilja till handling, eller en vilja att avstå? Den tydliga ordalydelsen i Koranen är att han ville henne, och hon ville honom – båda riktade sig mot varandra. Därför finns det ingen mening i att skilja mellan två ord som är lika i ord och betydelse, och som står i samma sammanhang.

Uttolkarna har också olika meningar om tolkningen av Guds ord: {Om han inte hade sett sin Herres bevis} (Yusuf:24). De har sagt olika om detta "bevis": Var det en ängel som kom till honom från Gud och varnade honom? Var det något han fann i sig själv, som övervann hans begär, och detta var Guds bevis för honom? Eller var det en syn av hans far Ya'qub, som visade sig bitande på sitt finger, och varnade honom för denna fara? Och det finns fler tolkningar av detta "bevis".

Det som fick uttolkarna att göra dessa tolkningar var två saker:

Den första: att de höll fast vid ordet {hans Herre} i versen i dess absoluta betydelse, som syftar på Guds herravälde. Om de hade sett till den andra betydelsen av ordet *rabb*, nämligen "herre" eller "mästare", skulle de ha undgått den svårighet de hamnade i när de försökte finna en tolkning av Guds ord: {Om han inte hade sett sin Herres bevis}. Ty *lowla* är en partikel som betyder att något inte sker på grund av att något annat sker. Det vill säga: om han inte hade sett sin Herres bevis, skulle han ha fullföljt sin vilja mot henne. De försökte förneka att Yusuf verkligen hade haft en faktisk vilja.

Den andra: att de ser profeten som om han helt lämnar människans natur, så att ingen lust rör sig i honom och ingen begär driver honom. Men profeten är människa innan han är profet. När han ikläds profetskapet, tar han inte av sig mänskligheten. Alla mänskliga känslor, drifter och begär finns kvar. Här visar sig profetens storhet: att hans själ är så vid att den kan bära profetskapets mantel och bevara dess renhet och glans, samtidigt som han bemästrar människans begär och lustar.

Utifrån detta är det som sammanhanget kräver att Yusuf's vilja var en vilja till handling, inte en vilja till avhållsamhet. Och att {sin Herres bevis} betyder hans herres, den ädles, bevis. Detta bevis var en känd signal som gavs när den ädle kom hem, som en markering för tjänarna och vakterna att vara redo att ta emot honom.

REFLEKTIONER KRING BERÄTTELSEN OM PROFETEN YUSUF I KORANEN

Detta antyds i Guds ord: {Och de fann hennes herre vid dörren} (Yusuf:25). Det vill säga: när kvinnan närmade sig Yusuf, och Yusuf närmade sig henne, såg han rörelserna i palatset som visade att den ädle kom. När han flydde från henne och gick mot dörren, var den ädle redan där! Därför är Guds ord: {Han är min herre, han har gjort min vistelse god} (Yusuf:23) riktat till den ädle; Yusuf skulle inte förråda sin herre som hedrat honom genom att angripa hans hustru.

Al-Baydawi sade något som bekräftar detta: "Hon ville förenas med honom, och han ville förenas med henne. Viljan till något är att avse det och besluta om det. Därav ordet *hummam*: den som, när han vill något, fullföljer det. Men Yusufs vilja var naturens lutning och begärets draging, inte en medveten avsikt. Detta ligger inte under ansvar. Tvärtom är den som bemästrar sig själv vid en sådan vilja värd beröm och stor belöning från Gud."

Ibn Ashur gick en annan väg här. Han menade att ordet *rabb* i versen betyder Gud som Herre, och att versen är ett exempel på förskjutning i uttrycket: meningen är "Om han inte hade sett sin Herres bevis, skulle han ha velat henne." Svaret kom före villkoret för att betona det. Svaret förenades inte med *lam*, som ofta följer efter *lowla*, eftersom det inte är nödvändigt och eftersom svaret kom före villkoret. Därför menade han att Yusuf inte alls hade någon vilja mot kvinnan, eftersom Gud skyddade honom från synd genom att visa honom beviset.

Fjärde reflektionen

Guds ord: {Detta för att han skall veta att jag inte har förrått honom i hans frånvaro, och att Gud inte vägleder de förrådiska. * Jag ursäktar inte mig själv, ty själen befäller till det onda} (Yusuf:52-53).

De flesta uttolkare - och sammanhanget visar detta - menade att detta är kvinnans ord, som följer på hennes bekännelse: {Jag försökte förföra honom, men han är sannerligen av de sannfärdiga} (Yusuf:51). Några menade att det är Yusufs ord, som svar på budbäraren som kallade honom till kungen. Yusuf sade: {Gå tillbaka till din herre och fråga honom om kvinnorna som skar sina händer.

Min Herre vet om deras list} (Yusuf:50). Han ville inte skämma ut kvinnorna, utan han ville rentvå sig själv. Det fanns ingen väg till att rentvå sig själv annat än att fråga kvinnorna. Han sade till sig själv, som en ursäkt för sin begäran: {Detta för att han skall veta} - det vill säga: jag gjorde detta för att den ädle skall veta att jag inte förrådde honom i hans

REFLEKTIONER KRING BERÄTTELSEN OM PROFETEN YUSUF I KORANEN

frånvaro, och att Gud inte ger förrädiska list makt.

Sedan återvände han till sig själv och erkände att han hade haft en vilja mot kvinnan, efter att hon haft en vilja mot honom, och efter att hon visat honom sina lockelser många gånger. Yusuf erkände detta och sade: {Jag ursäktar inte mig själv. Själens befaller till det onda, utom den som min Herre förbarmar sig över}.

Femte reflektionen

Guds ord på Ya‘qubs tunga: {Han sade: O min sorg över Yusuf! Hans ögon blev vita av sorg, och han var fylld} (Yusuf:84).

Man kan fråga: Hur kan sorg och klagan komma från Guds profeter? Var är det vackra tålamod som Ya‘qub hade förberett sig på?

Svaret är: Den dolda sorgen motsäger inte det vackra tålamodet. Den minskar inte överlåtelsen till Gud eller tillfredsställelsen med Hans beslut. Särskilt gäller detta faderns känslor. Det är inte vackert tålamod att faderns känslor blir kalla och hans sorg försvinner. Att hålla sorgen inom sig är i sig en form av tålamod, eftersom den inte yttrar sig i klagan, skrik eller självskada. Att klaga till Gud är en särskild form av tillbedjan, en lojalitet till Gud och en bön om Hans nåd. Ya‘qub klagade till Gud, som redan visste allt. Men klagan är en tillbedjan, ett uttryck för behov och beroende av Gud.

Sjätte reflektionen

Yusufs skjorta hade en roll i berättelsen. Först bar den spår som visade brödernas lögn, när de kom med den fläckad av falskt blod, men den var hel. Sedan visade den Yusufs oskuld, när den var sönderriven bakifrån, inte framifrån. Och slutligen blev den ett medel till att återge Ya‘qub synen, när Yusuf skickade den till honom.

Uttolkare har olika meningar om hur skjortan kunde återge synen:

- Några sade: Det var ett tecken från Gud, en mirakelgärning mellan två profeter.
- Andra sade: Det var inte ett mirakel, utan något naturligt. Ya‘qub förlorade synen av sorg, och fick tillbaka den av glädje. Yusuf visste detta genom den kunskap Gud gett honom.

Sjunde reflektionen

Gud sade i början av suran: {Vi berättar för dig den bästa av berättelser} (Yusuf:3). Och i slutet: {I deras berättelser finns lärdom för dem med förstånd} (Yusuf:111). Detta visar att berättelsen är en av de bästa, och att den innehåller lärdomar för den som tar dem till sig.

Några av lärdomarna:

- Ingen kan avvärja Guds beslut.
- Avundsjuka leder till fördärv.
- Tålmod är nyckeln till lättnad.
- Människan är svag om hon följer sina begär, men stark om hon bemästrar dem.
- Förbud mot ensamhet med främmande kvinnor.
- Att vilja något men avstå innan handling inte medför ansvar.
- Att den troende måste söka skydd hos Gud när han kallas till synd.
- Yusuf kom ur prövningen med bevisad oskuld.
- Den som har förmåga att tjäna sin gemenskap får gärna be om uppdraget.
- Gud belönar den som gör gott.
- Föräldrar älskar sina barn även om de gör fel.
- De rena själarna förlorar aldrig hoppet om Guds nåd.
- Den som begrundar berättelsen om Yusuf får starkare tro på att

---

[KORANEN BERÄTTAR](#)

[«BERÄTTELSEN OM ILYAS I KORANEN](#)

[BERÄTTELSEN OM ISMAIL I KORANEN»](#)

- [Handlingar som upphäver en individs Islam](#)
- [Mänsklighetens akuta behov av denna religion](#)
- [Tawfiq kommer endast från Allah](#)
- [Det onda kan aldrig tillskrivas Allah](#)
- [De enorma fördelarna med tawakkul på Allah](#)
- [Tawhids centrala betydelse och farorna med innovation och shirk](#)
- [Mer vilsna än boskap](#)

REFLEKTIONER KRING BERÄTTELSEN OM PROFETEN YUSUF I KORANEN

- [Bönetider för Sverige](#)
- [Bönetider för 135 städer i sverige](#)
- [Bönen gudomlig befallning](#)